

LBRIS

We know
books

Nélida Piñon

Casa patimii

Traducere din limba portugheză
de Corina Nuțu

ENDORFICTION

 VELANT
CĂRȚI ÎNSEMNATE.

Colecția „Endorfiction” a Editurii Vellant este coordonată de Mihaela Ghiță.

Redactare: Mihaela Ghiță

Corectură: Livia Ștefan

Ilustrație copertă: Suzana Dan

DTP și layout copertă: Corina Mîță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PIÑON, NÉLIDA

Casa patimii / Nélida Piñon ; trad. din lb. portugheză de Corina Nuțu. - București : Vellant, 2025

ISBN 978-606-980-264-9

I. Nuțu, Corina (trad.)

821.134.3

Nélida Piñon, *A Casa da Paixão*

Copyright © Nélida Piñon and Heirs of Nélida Piñon, 1972

© 2025 Editura Vellant

Editura Vellant

Strada Arghezi Tudor, Poet nr. 16, Sector 2

București

www.vellant.ro

Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin Editurii Vellant.

ISBN 978-606-980-264-9

Din pământ, Marta alegea un cotlon oarecare. Închidea ochii, împiedicându-se de pietre, crengi răzlețe, pierzându-și uneori speranța. Până când nu își mai suporta propria sudoare și exclama:

– Aici voi cunoaște odihna.

Iubea soarele, la lumina lui imita șopârlele, pasivitate pe care cei din casa ei nu au înțeles-o niciodată, părându-li-se nepermisă o iubire atât de mare pentru ceva ce nimeni nu iubise vreodată cu atâta devotament. De îndată ce se așeza, picioarele i se desfăceau alunecoase pe pământ, cerând eforturi pielii vătămate, extrăgea din nisip, din iarbă, din ce-o fi fost –, asprimea sa. Îi făcea plăcere să-și privească picioarele larg deschise fără ca bărbatul să-i ocupe coapsele, să o constrângă să se prăbușească simțind contorsiuni magice. Exercițiul de a beneficia de ceva apropiat de plăcere. Soarele parcă îi arămea pielea și durerea aceea intuită de când era copilă o lăsa perplexă, venea. Prin identitatea pe care a descoperit-o și certitudinea de a evolua de fiecare dată când se lăsa, exaltată, în

voia patimii sale. Dogoarea și călătoria sa dureroasă cuprinzându-i întâi degetele picioarelor, o delicatețe umbrită. Astfel încât ajungea să se întrebe dacă nu cumva era frig ceea ce simțea atunci. Până ce, înaintând căldura de-a lungul picioarelor, fiecare părticică de piele i-o cutreiera, plină de cutezanță, i se părea absurd ca abisul unde se încheiau toate aceste colindări să fie până la urmă sexul, aurit și cu puful de întuneric proiectat înainte, așa cum îi impuneau poruncile.

Proclama: triumful soarelui, și s-a prăbușit împurpurată, pielea dogorind în iarbă, nu era chiar voluptatea cea care îi zvâcnea în trup, o anumită lumină puternică forțând-o să închidă ochii, sub amenințarea orbirii, ca să poată, pentru totdeauna, să zărească obiecte cărora să le indice numele, frunze, fructe, și avea să le mestece cățărându-se în copaci, pe unele smulgându-le cu gura, apreciindu-și prin simpla mușcătură dominația mandibulei nervoase lucrând asupra fructului, și avea să-l lase pierdut în copac, cu rana deschisă – era într-adevăr descoperirea nașterii, o lungă vizită în uterul pământului, sexul său, parcă uns.

Tatăl ei se prefăcea că nu vede cât de repede își închidea picioarele, ascunzând comori, înțelepciuni rare, deși nu lui îi revenea sarcina de a-i fecunda încântătoarea frumusețe. Își ascundea de bărbatul acela taina cea de preț. Numai corpul ei cunoștea strania exaltare, să faci parte dintre adoratorii soarelui. Mereu inventase atracții, chiar dacă mâna nu-i săpase niciodată ea însăși în sex căutând canalele nobile, labii minuscule întredeschise scoțând la iveală grăuntele

cel mare, de unde porneau unde sonore, zone a căror detectare era interzisă.

Degetele ei fermecate lucrau doar de jur împrejur, iar în clipele dureroase a îngăduit, din mărinimie și fidelitate față de soare, ca degetele, imitând niște gheare, să i se răsfire acoperindu-i sexul ca țesătura albă a unui cocon. Eu cer curaj și natura încuviințează. Fără această imagine, ar fi cedat oricărei crengi, permițând trădarea sfâșierii. Lăsa atunci ca protecția să-i binecuvânteze casa, numea casă cotlonul complicat, impregnat cu lichide, și ele ape ale unui râu chinez.

Și-l imagina pe bărbat ascultându-i corpul. Mai întâi cu gura, celelalte instrumente ale sale trebuiau să lucreze cu precizia unui ac injectând avânt în artere. Încă nu îl dorea, mai întâi trebuia să-l aleagă liberă, și ea asemenea peștelui care se nutrea din agonia rasei sale.

Mereu s-a consacrat rădăcinilor bărbatului. Celor mai adânci, adăuga fără grabă. Încăpățănare stimulanțelor, când se scula. Avea să cedeze, da, dar mai întâi împotrivirea, și zâmbea plină de compasiune, promisiunea ei de sălbatică. Noile iviri¹.

– Așadar, când te măriți, îi spunea tatăl ei după masă. Marta îl privea ca și cum i-ar fi stat în putere să facă nevăzute lucruri, chiar și oameni, orice ar fi intrat în cercul magic. Urma să înfrunte aroganța pe care tatăl și-o crea pentru asemenea momente. Dintotdeauna s-au luptat. Când ea s-a născut și Antônia a anunțat

¹ În original, „os adventos”. În limba portugheză, cuvântul *advento* poate avea sensul de „sosire, apariție, început”, sau poate denumi perioada Adventului, cele patru săptămâni dedicate pregătirilor spirituale înaintea Crăciunului la catolici. (n. tr.)

că e fată, tatăl simțise o izbitură în piept, soția sa strigându-și durerea, cu fesele năpădite de sudoare, nu exista cearșaf care să ușureze exercițiul de a azvârli în mijlocul vieții ceva mic și plin de exclamații, care dura de ore întregi. Privise și chipul făpturii urâte, strivite de trecerea printr-un vagin strâmt, pe care el, și numai Dumnezeu l-ar fi putut ierta pentru îndrăzneala aceasta, căutase să-l lărgească, nu în vederea trecerii copilului, ci a plăcerii de care nu se lipsea, într-atât încât la doar câteva zile după ce s-a născut copilul a căutat-o pe femeie, ea suspinând din pricina poverii care se abătea asupra corpului ei pedepsit cu atât de puțin timp în urmă, fără ca bărbatul care atunci urca și se cățara pe munți să-și dea seama ce faptă săvârșea, chiar dacă în aceeași cameră fetița acoperea cu țipele ei tânguiri înăbușite ale femeii, iar el confunda plăcerea cu asprimea pe care fiica lui i-o arunca în față și pe care a acceptat-o, fiindcă izbitura pe care a primit-o în piept când a văzut-o adusă pe lume nu a fost semn de bucurie, ceva mai grav îi străpungea mușchii, viața pe care inocența copilului o evidenția, dar fără plăcere.

De mică, lupta a fost chipul zâmbitor pe care îl aveau amândoi, ca o genealogie a familiei. A învățat de la fiica lui să-și țină firea ca să nu o jignească și mai mult ca atunci când îi încuviințase nașterea, fiindcă nu-i dispărea din vis chinul copilului mânjit de sânge, după ce răzbiise prin coridoarele întunecate ale vintrelor femeii și își adusese pe pământ distincta înfățișare omenească, era învingătoare.

Marta își ghicea tatăl descumpănit de duritatea ei ascunsă cântând la pian, gesturi intrate în tradiție pentru ca el să o iubească și mai mult și să spună: iat-o pe fiica inimii mele, cu toată durerea din lume.

Se ridica și Marta îl știa urmându-i mirosul, dâra lăsată în urmă, pentru ca el să nu se înșele. Tatăl venea supus, după moartea mamei, dincolo de puterea pământului, i se devota fiicei sale, cine altcineva să-l surprindă dacă nu avea siguranță a cărnii, fibră care-i trezea sentimente rare, tron, în cele din urmă, de petale și pietre, veleități vexate.

La pian ea începea încet, până când tatăl avea să se instaleze lângă ea. Cu întreruperi ca să aibă grijă de plantele în ghivece de lut cu pământ de preferință din apropierea râului, chiar dacă i se spunea: Marta, de ce să alegi pământul cel mai slab? Pe toate le plantase, răspândind ghivece prin casă, arbori falși, deasupra pianului mai ales, alterând sunetul de fiecare dată când izbea clapele. Nu-i păsa de imperfecțiune. De multă vreme natura înlocuise inteligența, bunul gust, ceea ce fusese învățată spunându-i-se apoi, cu elementele acestea, Marta, solul îți va fi prielnic.

Râdea cu atâtă discreție încât cei nobili îi mulțumeau pentru această gingașie extraordinară la cineva care pare neprimitoare. Dezmierda de nenumărate ori plantele, tatăl determinând numărul de mângâieri la care avea dreptul din partea ei fiecare vegetală în timpul unei singure interpretări, inima îi plonja rareori în abis din pricina neînțelegerilor. Știa că inima Martei se zbârcește ca o caramă, după strălucirea privirii. Nicio vorbă impulsivă, sau răspuns întârziat, la ceea

ce întrebese la masă. A întrebat recunoscând că ea nu avea să-și dezvăluie niciodată adevărul. Iubirea era incertitudine, a conchis el într-una din nopțile aspre ale vieții sale, la mulți ani după pierderea soției.

Bărbatul disimula atunci acompaniind cu bătăi din picior muzica acelei fiice plăcute propriului său mister. Își fuma trabucul înmuindu-i vârful în coniac, până ce Marta avea să uite că el o iubea, iar lângă ea încă mai căuta străluciri, și să i se ierte stângăcia întrebării fiindcă fără îndoială nimeni în afară de el nu i-a asigurat atâta libertate. Pe care Marta a pretins-o și o păstra ca pe o floare cu petalele smulse, rănită, dar cu fața spre soare.

Copilă, tatăl ei nu a vrut-o așa. A căutat să o schimbe, chiar dacă îi lipseau reperele pentru veghea aceea neîntreruptă, ochi negri și deschiși, de atâtea ori o surprinsese hoinărind pe coridoare, sărind pe ferestre, rătăcindu-se prin grădini, atunci el o urmărea, ca să o protejeze, sau să se supună tradiției stabilite între ei, o ființă în umbra celeilalte, când marile evenimente aveau să doboare casa aceea.

Marta îl recunoștea ca umbră a ei și a construit silueta aceea ca și cum ar fi clădit o casă, proiecție a voinței sale, creșteau încetul cu încetul uși, pereți, acoperișuri nenumărate, deghizate în alte acoperișuri, enigme slobode, toate adăpostind intimități. Tatăl învățase să alunece ca un indigen, deși uneori o pierdea pe Marta și pierderea aceea, chiar și pentru câteva ore, îl durea în tot corpul, teamă să nu o răpească cineva, sau să o rănească, nu se cade ca tinerii să pătrundă în noapte, totul e slobod, pisicile miaună și ea în chip

de ofrandă, pe altare pe care tatăl nu le construise dar le respecta, în același fel ca arborii, pietrele, ceea ce însoțește crearea omului, timpul lui atunci de ce mai exista, întreba rănit de imperfecțiunea căutării lui eșuate. Ascunzându-și chipul de vreme ce enigma Martei nu era enigma lui. Atunci granița, spunea el în noapte, pentru ca șoapta sa ajungând până la urmă la fată să o înduplece, ea se va întoarce.

Marta apărea după mai multe ore, până ce tatăl a înțeles cu trecerea anilor că înainte ca fata lui să își creeze noi drumuri, trebuia să inventeze el altele pe care fatalmente ea avea să le străbată, fiindcă era carne din carnea lui. Își petrecea lungi răstimpuri din zi străbătând poteci, descoperind arbori, netrecând nimic cu vederea. Își imagina: Marta are să înainteze pe aici, sau: Marta are să se convertească la acest mic zeu înălțat de natură pe care-i va fi dat să-l descopere într-una din nopțile acestea.

Tehnica sa evoluând într-atât încât, atunci când o pierdea din ochi pe Marta, nu-i mai era greu să o regăsească, Marta prefăcându-se că bărbatul acela ocrotit de o creangă nu era tatăl ei, ci mai degrabă un tâlhar aflat pe urmele ei, gata să o ucidă, tânjind după sângele ei. Dar, protejată de invenția iubirii, îl vedea pe bărbat îndeplinindu-și hotărârile, până când ea se întorcea acasă, mergea în camera ei, poate că îi transmitea de la distanță tatălui: avem același sânge, tată, și eu nu mă îndoiesc.

Ea se apropia în diminețile următoare cerând un armistițiu, forțele ei aveau nevoie de timp ca să se refacă. Tatăl recunoștea că nemăsuratul forma în ea

ordinea de care a depins întotdeauna pentru a înfrunta lumea. Blajină, fiica lui își petrecea zilele la soare, i-a explicat doctorului chemat într-un moment de slăbiciune, pierdut printre rugăciuni. Dar pretinzând lămuriri.

– În ce fel se zămislesc copiii diferiți de părinți, e normal felul acesta liber de a fi care s-a instalat în fată, urât și persistent?

La solicitarea acestei examinări, ea a râs. A ieșit din casă cu capul sus, niciodată orgoliul nu i s-a părut o armă atât de proprie bărbaților. Până când doctorul avea să înțeleagă că astfel de toane aveau modul lor aparte de a se ivi. Și iscodindu-l pe tată în surâsul acela pierdut, a descoperit-o pe fiica aceea copiind ceea ce tatăl ascundea ca un prizonier înlănțuit pe corabia sa cu sclavi.

Doctorul a refuzat băutura bărbatului, banii bărbatului, politețea bărbatului. L-a încredințat că fiica lui era ca un râu, apele sale se întindeau fiindcă altele venite din munți, mai sfoase, i-au sporit primele rezerve, vrând să insinueze că Marta aparținea aceluiași tărâm ca tatăl ei.

Bărbatul a înțeles că săgeata cu care vruse să străpungă inima doctorului îi era menită chiar lui. Și din orgoliu familial a acceptat învrăjbirea străinului. Niciodată nu i s-a părut atât de fecundă paternitatea, faptul că a înălțat la nivelul vieții o făptură stranie fiindcă într-una din erecțiile lui mai exaltate își împlântase carnea înăuntrul femeii și ea concepuse. Taina aceea la care asistase distras de carne, căreia ar fi trebuit să-i dedice o atenție fecundă, să nu se piardă

în strigăte de desfătare, ci de iubire, putând atunci să spună, Marta, așadar ești, eu îți dau început pătrunzând în vaginul mamei tale, ca să vii pe lume regină, cu gravele tale cusururi pe care nu le înțeleg dar le împodobesc cu petale ca să te faci frumoasă și eu să te iert fiindcă nu înțeleg pe cine am creat și fiindcă am creat sunt răspunzător pentru creația mea în fața lui Dumnezeu și sunt bastard, sunt bastard fiindcă am plăsmuit bastarzi?

Tatăl se închidea în fața oglinzii.

– Nenorocita. Și plângea temându-se de imprecăție. Iertarea mereu ca o urmare a mâniei sale. Se trântea în pat, pierdut în flăcări, apuca rozariul și spunea:

– Nu e din dorință, știu bine, e din teamă, oamenii ca ea ne izbăvesc sufletul. Sau nu ajungi niciodată să-l cunoști pe Dumnezeu.

Și îl surprindea că de la fiica lui veneau mărturiile cele mai însemnate, de la cine altcineva dacă nu de la el să fi moștenit ea sângele acela făcut din pastă neagră și triumf de șarpe, târâtor, discret, dar apropiat de pământ.